

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **V. Y.**, zastoupené JUDr. Marošem Matiaškem, LL. M., advokátem se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 4. 2016, čj. MV-42819-6/SO-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2020, čj. 6 A 89/2016-59, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

t a k t o :

- I. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Žalobkyni **se u k l á d á** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky z 6. 1. 2016, čj. OAM-7872-37/TP-2011, byla podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně (dále „stěžovatelka“) o povolení k trvalému pobytu pro nesplnění podmínek stanovených § 67 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla odvolání stěžovatelky. Městský soud v Praze žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí žalované shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[2] Proti rozsudku městského soudu podala stěžovatelka 3. 7. 2020 kasační stížnost v blanketní podobě. Současně s podáním kasační stížnosti požádala o přiznání odkladného účinku podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. V tomto návrhu pouze uvedla, že nepřiznání odkladného účinku by pro ni znamenalo nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám, a přiznání odkladného účinku zároveň nebude v rozporu s veřejným zájmem. V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka žádné konkrétní důvody, pro které by její kasační stížnosti měl být přiznán odkladný účinek, neuvedla.

[3] Žalovaná navrhla zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Uvedla, že dle jejího názoru nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy, která by měla stěžovatelce vzniknout s právními následky napadeného rozhodnutí. Taková újma by totiž mohla stěžovatelce vzniknout až v důsledku správního vyhoštění z území ČR. O něm je rozhodováno v samostatném správním řízení, v jehož průběhu se zkoumá přiměřenost zásahu spojeného s vyhoštěním do soukromého a rodinného života (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Proti rozhodnutí o vyhoštění pak má stěžovatelka možnost podat žalobu, jež má ze zákona odkladný účinek. K tomu žalovaná citovala usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11.

[4] Stěžovatelka v dalším podání zareagovala argumentací směřující proti tvrzení žalované o neexistenci újmy hrozící stěžovatelce. Upozornila na judikaturu Nejvyššího správního soudu popírající tento výklad: pokud totiž cizinec nebude mít pobytové oprávnění, musí území ČR opustit, a jeho případný další pobyt v ČR je nelegální – tento nelegální pobyt sice může mít za následek správní vyhoštění, to ale nic nemění na už existující povinnosti cizince opustit území ČR, naopak vyhoštění je „jen“ důsledkem nesplnění této povinnosti (usnesení ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100, a ze dne čj. 4. 11. 2020, 8 Azs 200/2020-34). Vedle toho stěžovatelka stručně uvedla, že je na místě přiznat její kasační stížnosti odkladný účinek obdobně, jak Nejvyšší správní soud učinil v usnesení čj. 8 Azs 200/2020-34, protože se v ČR nachází již řadu let, a to s nezletilými dětmi, které se zde narodily a prožily celý život. V opačném případě by došlo k zásahu do jejího práva na ochranu soukromého a rodinného života, jakožto i do práva dětí na ochranu nejlepšího zájmu dítěte podle Úmluvy o právech dítěte.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku následujícím způsobem. Podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná na návrh stěžovatelky po vyjádření žalované usnesením kasační stížnosti odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozsudku městského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Zákon tedy pro přiznání odkladného účinku stanoví celkem tři předpoklady: (1) výkon nebo jiné právní následky rozsudku by pro stěžovatelku znamenaly újmu; (2) tato újma je pro stěžovatelku nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud nepřezkoumává v mezích kasačních námitek kasační stížností napadené výroky rozsudku (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), ale zjišťuje jen existenci uvedených zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je podle své povahy dočasným rozhodnutím, neboť platí do doby pravomocného skončení řízení ve věci samé.

[8] Návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatelka, která je povinna tvrdit a osvědčit první z předpokladů

pokračování

pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro ni znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozsudku či jiným právním následkem plynoucím z rozsudku, popř. z rozsudkem městského soudu aprobevovaného rozhodnutí. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu, kdy zákon hovoří o újmě „nepoměrně větší“. To má svou logiku, protože v řízeních, v nichž není vyhověno žádosti účastníka, případně je mu zrušeno či omezeno nějaké oprávnění nebo uloženo opatření či správní trest, na účastníka pochopitelně budou doléhat právní následky negativního rozhodnutí – ať by byly sebmírnější – tíživěji než na veškeré další osoby, kterých se rozhodnutí vůbec netýká.

[9] Nejvyšší správní soud se předně neztotožňuje s tvrzením žalované, že stěžovatelka není bezprostředně nucena k odjezdu z ČR, neboť tato povinnost by nastala až v případě správního vyhoštění. Soud naopak zastává názor, že nepoměrně větší újma by mohla v případě stěžovatelky vzniknout již v návaznosti na právní moc rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, a nikoli až v souvislosti se správním vyhoštěním a jeho případnou nucenou realizací. Není totiž vyloučeno, že stěžovatelka pobývá v ČR na vízum za účelem strpění vázaného na její žádost o povolení k trvalému pobytu, potažmo řízení o této žádosti. Pokud by soud souhlasil s opačným výkladem, fakticky by schvaloval následný protizákonný pobyt stěžovatelky na území ČR, neboť by jinými slovy konstatoval, že v návaznosti na právní moc rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu bez existence jiného pobytového oprávnění ještě není nutné bezprostředně opustit území ČR. Správní vyhoštění je navíc spojeno nejen s povinností opustit území, ale také se zákazem pobytu na území ČR (§ 118 a násl. zákona o pobytu cizinců). Jestliže by stěžovatelka nyní nesplnila povinnost odcestovat z ČR, byla by následně vyhoštěna, což však nic nemění na její nynější povinnosti opustit území ČR, pokud nemá žádné oprávnění k pobytu na jejím území bez vazby na řízení související s její žádostí o povolení k trvalému pobytu.

[10] Nejvyšší správní soud se však dále zabýval otázkou, zda by přiznání odkladného účinku bylo vůbec způsobilé změnit pobytové oprávnění stěžovatelky, tedy odvrátit v replice tvrzenou újmu spočívající v nutnosti opuštění ČR, resp. naznačovaného vycestování do Běloruska. V případě stěžovatelky totiž správní orgány nerozhodovaly o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, ale o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu. Za obvyklých okolností takové rozhodnutí žádnou bezprostřední újmu neznamená, protože žadatel stále má své stávající pobytové oprávnění, jen neuspěl se žádostí o „vyšší“ typ oprávnění. Stěžovatelka je však v jiné situaci, neboť z rozhodnutí žalované plyne, že v době, kdy žádala o povolení k trvalému pobytu, pobývala v ČR na výjezdni příkaz a jiným pobytovým oprávněním nedisponovala.

[11] Sama stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku neuvedla, jak se změni její pobytová situace v důsledku výkonu rozsudku městského soudu. Neuvedla ostatně ani druh jejího současného pobytového oprávnění. Tuto skutečnost se pak Nejvyššímu správnímu soudu nepodařilo spolehlivě zjistit ani z předloženého správního spisu. Z tohoto spisu Nejvyšší správní soud zjistil pouze to, že řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelce trvalo včetně soudního přezkumu do 17. 5. 2011. Stěžovatelka

následně podala 13. 7. 2011 žádost o povolení k trvalému pobytu a pobývala v ČR střídavě na základě výjezdních příkazů a víz za účelem strpění, aniž by bylo vždy zřejmé, zda jde o vízum navázané na žádost o udělení trvalého pobytu [§ 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. S podáním žádosti o trvalý pobyt totiž zákon o pobytu cizinců nespojuje fikci dalšího oprávněného pobytu, nýbrž cizinci umožňuje za zákonem stanovených podmínek požádat o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území [§ 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. Toto vízum bylo stěžovatelce podle výpisu z cizineckého informačního systému k 7. 4. 2016, který je součástí správního spisu, několikrát uděleno, poslední informace je o vízu s platností od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015. Žádnou další informaci ohledně pobytového oprávnění stěžovatelky ovšem Nejvyšší správní soud nedisponuje. Je sice možné, že stěžovatelka pobývala v ČR i nadále na základě víza nebo dlouhodobého pobytu za účelem strpění vázaného na její žádost o povolení k trvalému pobytu, avšak bez toho, aby tuto skutečnost stěžovatelka konkrétně tvrdila a doložila, nelze z této skutečnosti bez dalšího vycházet. Objasnění a doložení těchto rozhodných skutečností je na stěžovatelce. Toho si stěžovatelka zastoupená advokátem musí být při formulaci návrhu na přiznání odkladného účinku vědoma.

[12] Za této situace nelze než uzavřít, že stěžovatelka nedoložila, že by výkon rozsudku městského soudu, resp. rozhodnutí žalované způsoboval tvrzenou újmu v podobě povinnosti vycestovat z ČR, kde se nachází již řadu let, a to s nezletilými dětmi, které se zde narodily a prožily celý život, neboť není zřejmé, zda a o jaký pobytový titul stěžovatelka v důsledku vydání rozsudku městského soudu přichází. V tom se tato věc odlišuje od věci posuzované v usnesení čj. 8 Azs 200/2020-34, jehož se stěžovatelka dovolává. V této věci totiž bylo zřejmé, že stěžovatelce před vydáním rozhodnutí žalované svědčila fikce pobytového oprávnění podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. V případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, i ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu, tedy účinky této fikce opět mohly nastoupit, a proto bylo možné uzavřít, že tvrzenou újmu spojenou s nutností vycestovat z území ČR v tomto případě bylo možné odvrátit přiznáním odkladného účinku.

[13] Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že nepřehlédl, že městský soud žalobě přiznal odkladný účinek. Tato skutečnost však nemohla ovlivnit nynější rozhodování Nejvyššího správního soudu, neboť z usnesení městského soudu není zřejmé, jakým pobytovým titulem stěžovatelka disponovala v době vydání rozhodnutí žalovaného. Ani od přiznání odkladného účinku žalobě tudíž nebylo možné odvodit pobyt žalobkyně po dobu řízení před městským soudem.

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím však zdejší soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[15] Usnesení o odkladném účinku žaloby s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté, a proto v případě posunu ve skutkových okolnostech lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout i opětovně, stejně jako lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

pokračování

[16] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[17] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je 1080508720. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. listopadu 2020

Petr Mikeš
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓